

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG” KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 ft.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Forster Géza.

Tág tere nyílik az utóbbi években hazánkban a szövetkezeti eszmék terjedésének és megvalósulásának. A hazai szövetkezetek fáradhatlan apostola és az agráriusok vezére: gróf *Károlyi Sándor* köré mind egyre tömörülnek lelkes hazafiak, kik áldásdus munkájában az ősz vezérnek segítségére vannak. Nehányat ez önzetlen férfiak közül, mint *Zselénski grófot*, *Emőd Józsefet*, *Bernát Istvánt*, *Hajós Józsefet* stb. már bemutattunk olvasóinknak.

Nem kisebb lelkesedéssel, kitartással és ügybuzgalommal veszi ki a munkából e lelkes csapatban a maga részét *Forster Géza* is, ki állandó felolvasója a Magyar Gazdászövetség vidéki üléseinek; sok gyakorlati eszmét magukban foglaló felolvasásait a magyar gazdaközönség nagy figyelemmel, örömmel hallgatja mindenütt.

Felolvasásaiban főként a hitel-, értékesítési, közös anyagbeszerzési és raktárszövetkezetek alakításának mikéntjére hívja fel a gazdák figyelmét, kifejtve az ilyen szövetkezetek hasznos voltát, rámutat arra, hogy a földmivelő néposztály ily szövetkezetek alakításával mai nehéz helyzetén míg egyrészt sokat segíthet, másrészt kimenekül az uzsorások körmei közül és a lelketlen, kufár, saját zsebére dolgozó kereskedők, kupeczek kapzsiságától. *Forster Géza* maga is gazdálkodik, ismeri hát jól a gazdák bajait. Hogy jó gazda, arra elég tanulság az a körülmény, hogy az országos magyar gazdasági egyesület élére állította őt a gazdaközönség bizalma 1891. évben, midőn ott az igazgatói állás megürült.

Ebben a diszes, nagy hatáskörű állásában mutatta meg hatalmas szervező-képességét és kitartó

munkabírását. E nagy egyesület igazgatását mikor átvette, meglehetősen zür-zavaros állapotokat talált ott. *Forster* rövid pár év alatt mintaszerűvé tette e nagy egyesület ügykezelését. Az ő érdeme jó részben, hogy a legnagyobb és legolvasottabb magyar mezőgazdasági szaklapot, a „Köztelek”-et megalapította az egyesület, a melynek tagjai — látva az intézőségnek kifejtett működését — meg-

háromszorozódtak az ő igazgatósága ideje alatt.

Az egyesület ügyeinek rendbehozatalán kívül ez alatt a rövid idő alatt nem egy, a gazdák javát érzéző közintézménynek volt kezdeményezője. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének megalakításába, a Lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság ujjaszervezésébe tevékenyen folyt be. Sok praktikus tanácsal szolgált magának a fővárosnak is a vásárcsarnoki intézmény létrehozatalánál és a központi csarnokban sikerrel működő Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének egyenesen az ő szervező-képességének és akaraterejének szülötte.

Megemlítjük itt, hogy *Forster Géza* a helyes gazdai érzéket atyjától öröklé, ki az óriási kiterjedésű primási birtokokat szakképzettségével a jövedelmezőség oly magas fokára emelte, hogy a primási birtokok az ő keze alatt egyike voltak Európában a legmintaszerűbb berendezésű papi birtokoknak.

Forster Géza ma még erőteljes, munkabíró fiatal ember, s eddigi kifejtett hatékony munkálkodása után ítélve, még nagyon sok üdvöset várhat az ő tevékenységétől a magyar földművesosztály, melynek ő igaz, önzetlen és őszinte barátja.

Forster Géza.

Véres aratás.

Ünnep számba ment valamikor az aratás az Alföldön. Vigan pengett a munkás ember kaszája, nyugalom, meglegedettség ült minden kinek szívében, mikor Istennek áldását, a kenyere-tadó buzát birtokába vette.

Hajh, most másként van ez!

Elégedetlenség, unugorkodás, lázongás gonosz hire jut hozzánk a szép Alföldről. Elkeseredett szívvel néz a munkás a közeli aratás ideje elé. Mit neki az aranykalászokkal borított róna! Hiába dönti benne a rendet napestig, fáradságos munkája után nem remélhet nyugodt, inségtől ment telet.

Mostoha sors vár reá, mert az élet nehéz, drága lett, de azért az ő karjának a munkáját drágábban nem fizetik. Előtte a nagy kalászrengeteg, egész raktára ennek az országnak, s neki csak éppen annyi jut belőle, a mivel egyik napot a másik után tengetheti.

Pedig ő arat; kezén fordul meg az, a mi százaknak s ezreknek életet és vagyont ad: lám, ő szegény marad.

De hát jól van-e ez így? Nem jól van! — ez a felelete.

Mert ha az ő munkáskeze nem fáradna, akkor nem volna aratás sem, nem volna vagyon és nem volna élet.

Tehát nem aratunk! Ezt mondják a munkások. Vagy adjátok meg azt, a mit követelünk, vagy szemetek előtt tétlenül engedjük megromlani, tönkre menni Isten áldását; azután pusztuljunk, veszszünk együtt, ki bánja azt, hogy holnap mi következik.

A gazda pedig ez alatt kétségbeesetten néz a jövő elé. Az ő sorsa mostohább lett, mint bárki másé a világon. Adósság, adó emészti. Gabonáját fele áron adja, mint a jobb időkben. Csupán a jó remény tartja benne a lelket és csak egy csapás kell még, hegy elsülye ijjen alatta a föld.

És most a jó-rossz időben hűséges társ is fegyvert fog a föld elkoldusodott ura ellen. Kalácsot kérnek tőle akkor, mikor maga is a szük esztendőök fekete kenyerét eszi.

Igy támad az egyik beteg a másik betegre, a ki pedig nem okozója a bajának, hanem maga is részese annak. Szegény magyar föld, nem kell neked nagyobb átok, minthogy a te rögeidhez tapadt munkásaid is egymás ellen támadjanak! Hisz nem ti halászsátok el egymás-elől a földnek a zsirját.

Nézzetek szét, vajjon ti építitek-e azokat a czifra palotákat, a melyek gomba módra nőnek a nagy városokban?

Nem; ezeket azok építik, a kik a ti munkátok eredményein nyereszkednek. Panaszkodtok

munkások! Hát nézzétek meg, nem megy-e át ősapáink öröksége egymásután a nyereszkedés szolgálatában levő nagytőke kezébe? Nem pusztul-e a gazda, nem sanyarog-e a kézműves a kisiparos, nem vagyunk-e elnyomva mindnyájan, nem nehezedik-e mindnyájunkra az az áldatlan politika, a mely a gazdát, kisiparost, munkást az inség helyzetébe juttatta. És ha így áll a dolog, akkor segít-e a bajon, ha mi szegények egymás ellen támadunk a helyett, hogy azok ellen emelnénk politikai védvárakat, a kik földönfutókká tettek bennünket ebben a szép hazában?!

Ám elkeseredett emberekkel szemben mitsem használnak e józan szavak. A haragos, az elégedetlen azt sebzi, a ki legközelebb esik hozzá.

De álljunk csak meg. Igaza van annak, a ki panaszkodik, ha okot tud rá, ám annak, a ki erőszakhoz nyul, nincs igaza, ha még oka volt is rá.

Már pedig mi más volna az, ha a munkás az utolsó órában felbontaná a szerződést s tétlenül nézné a termés lábbon romlását, vagy mi más volna, ha a munkás akadályozná az aratási munkálatokat mint merénylet a gazdák életfeltételének megsemmisítésére, előkészítése az éhínségnek, erőszakos fegyvere a jogtalan bosszúnak.

Ezt a fegyvert a munkásoknak nem szabad használatba venni, mert igazukat veszítik s az állami hatalom fegyverét hívják ki maguk ellen. Az állam nem fogja vesztég elnézni, hogy a termés a sztrájk következtében tönkre menjen, hanem ott, a hol a munkások felmondják a szolgálatot, gondoskodik idegen munkásokról, ott pedig, a hol erőszakot alkalmaznak, erőszakot fog alkalmazni ő is.

A belügyi és földművelésügyi miniszterek minden előkészületet megtettek ahhoz, hogy szembe nézhessenek az aratási sztrájkokkal. És ha ez a sztrájk létre jön, akkor fegyverrel aratunk, akkor megbomlik a közrend, de a mi a legszomorubb, az Alföld munkásai elvesztik keresetüket s egy inségteljes tél vár reájuk.

Ezt magyarázza meg a munkásnépnek, a ki közte él és jóakarója! Fel kell őket világosítani, hogy bármit beszéljenek is egyes lázító apostolok, a kiknek se Istenük, se hazájuk, a nép helyzetén legfeljebb rontanak, de nem segíhetnek és az aratási sztrájknak legszomorubb következményei éppen a szegény, félrevezett munkásosztályt sujtanak legkeményebben.

Szükség van rá igenis és módját kell ejteni annak, hogy a munkások bajain hatályos orvosszerekkel segítsünk, addig azonban, míg az elérhető, a felvilágosítás s a békéltetés legyen a mi feladatunk, mert Isten örizzen meg bennünket attól, hogy még megmaradt kis falat fekete kenyereink is envérünkkel kevertessék.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Országgyűlés.

A képviselőház mult héten röviden végeztet a harmadik katonai javaslattal s azután ismét áttért a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. Az ellenzékiek egymásután boesátják esatavonalba harczosaikat, a kik nem csak szavakkal, hanem érvekkel is bírják, úgy, hogy a vita mindeddig magas színvonalon állott s a képviselőháznak mindössze csak egy obstrukciós napja volt, a mikor is *Sima Ferencz* három óráig tartó beszédjével majdnem egy egész ülést kihuzott. Ennek a hosszú beszédnek természetesen már nem csak az volt a célja, hogy a szónok saját álláspontját kellőleg kifejtse, hanem az, hogy lehetőleg huzza-halaszsa a tárgyalást. Ha minden ellenzéki képviselő három órás beszédet tartana, akkor aligha válna törvény a 16. §-ból, mert a képviselőház kifogyna idejéből. A képviselőknak a szószaporitáson kívül még több más módjuk van arra, hogy a tárgyalást megnyujtsák; ilyen p. o. az is, ha minduntalan névszerinti szavazást kérnek, interpellációkat nyujtanak be s minden alkalmas esetben a házszabályokat magyaráztatják stb. Ezeket az eszközöket az ellenzéki képviselők mindeddig nem igen vették igénybe, a mi azt bizonyítja, hogy nem az agyonbeszélés fegyverével, hanem magas szellemű vitákkal s megdönthetetlen érvekkel igyekeznek a 16. §-t lehetlenné tenni.

Az ülések részletes lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A *honvédevelő és képzőintézetekről* szóló törvényjavaslatnál *Barabás Béla* kifejtette, hogy a kormány minden javaslatába méregesöppet vegyit. Ez a javaslat tulajdonképpen titkos kvótaemelés, mely szerint a honvédekadémia tagjai a honvédséghez tartoznak „elvileg“, de ez azt jelenti, hogy a magyar nemzet fizesse, a kormány tanítsa s a közös hadsereg használja a magyar ifjakat. A honvédelmi miniszternek — ugymond — két gyermeke van, az édes: a közös hadsereg, a mostoha: a honvédség. Ő a mostoha gyermek örökségéből dédelgeti az édeset.

Utána *Horvath Adám* mutatta ki, hogy a katonai javaslatok nem valami nagy vívmányok, mert drágán vannak megfizetve.

Ezután *Fejérváry* vagdalkozott még a függetlenségi szónokokkal, mire a katonai javaslatokat — a melyek mellett a nemzeti párt is szavazott — a Ház nagy többséggel elfogadta s áttért ismét a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Az ismeretes 16. §-t elsőben is *Madarász Imre* támadta meg és reményét fejezte ki, hogy a miniszter reakziós szándékai nem fognak sikerülni. *Buzáth Ferencz* bebizonyította példákkal, hogy a szakbíró ítélete nem fogja megadni a keresett erkölcsi elégtételt azoknak, a kik magánbecsületükben megsértettek, mert a szakbíró ítéletére mindenki azt mondja

majd, hogy ő szegény, a száraz paragrafusokhoz volt kötve. Ezután következett *Holló Lajos* gyönyörű beszédje, a ki kimutatta, hogy a sajtó szabadságának megfélekezése a kormánynak már régi törekvése. Egyenként törte össze a 16. §. mellett felhozott érveket s hivatkozott a magyar sajtó tisztességére, a mely nem hatol be oly mélyen a magán életviszonyokba, mint ez a külföldi sajtóknál előfordul. Megdöntötte a javaslat ama rendelkezését, mely csak a közhivatalnokok becsülete ellen elkövetett sérelemre terjeszti ki az esküdszékek hatáskörét; mert a közéletet nem a közhivatalnokok vezetik, hisz a franczia forradalmat és a mi 48-iki átalakulásunkat sem közhivatalnokok idézték elő. A sajtó betegsége a társadalom betegségének következménye — mondá — s ennek a beteg társadalomnak gyermeke az a sajtó, a mely éveken keresztül kigunyolja a nemzeti törekvéseket s mikor azok nagy nehezen mégis megvalósulnak (p. o. a katonai javaslatok) akkor a kormányt dicsőíti, — s a mely *Kossuth Lajost* ma alighanem kiabáló szájhősnek nevezné.

Itt csak egy általános erkölcsi megtisztulás segít. Megjósolta végre a kormánynak, hogy a 16. §-hoz való merev ragaszkodása nem csak ezt a paragrafust, hanem az egész kormányt el fogja söpörni. *Hentaller Lajos*, miután a 16. §-ban jogi szempontból is hibát lát, határozati javaslatot nyujt be, hogy azt utasítsák vissza az igazságügyi bizottsághoz. *Horánszky Nándor*, a nemzeti párt elnöke szólalt fel ezután. Azon kezdte, hogy a választási szabadság, a gyülekezési jog, a szólás szabadság: mind, mind szenvednek. A közszellem beteg, elgyengülten nézi, mint kobozzák el örökségeit. Ennek a közszellemnek a gyógyítására nincs más eszköz, mint a nyilvánosság; a sajtó pedig ennek ítélőszéke. Miért küzd ez ellen a kormány? Hogy nem jól működnek az esküdszékek! Hát az autonómia és a parlament vajjon jól működnek-e? miért nem teszi rá ezekre is a kormány kezét! Nagy tetszés között jelentette ki, hogy a közélet igazságos ítéletét csakis a polgárság független elemeiből alkotott népbíróság gyakorolhatja. *Rakovszky István* kijelentette, hogy ő áttanulmányozta a 48-iki országgyűlés tárgyalásait, de sehol sem akadt annak nyomára, hogy a becsület-sértést kiakarták vonni az esküdszékek hatásköréből. Ne kapaszkodják hát a kormány legalább hamis ürügyekbe.

Sima Ferencz hosszú beszédjével majdnem egy egész ülést kibőjtölt. Ugy a Ház elnöke, mint a kormánypárti képviselők több kísérletet tettek, hogy Simát kihozták a kerékvágásából, a mennyiben az elnök egyszer rendreutasította s azzal fenyegette, hogy ismételt rendreutasítás esetén megvonja tőle a szót. A jobbpártiak pedig sűrű közbeszólásokkal szakították félbe, de *Sima* nem engedte magát megzavartatni s szép nyugodtan az utolsó betűig kiadta a mondanivalóját. Beszédjében sok fájós pontját érintette a kormánypártnak s egyáltalán nem kimélte a feltűnni vágyó szabadelvű honatyákat. A 16. §-ról beszélve, tapasztalati példákkal bizonyította be, hogy bíróságaink politikai ügyekben felsőbb utasításra eselékenek. Így bannának el az ujságírókkal is sajtóvétségek esetén s ha az ujságíróknak kétségtelen igazuk is lenne, inkább elévitenék az ügyet, semhogy a felsőbb körök kedves embereinek kellemetlenséget szerezzenek.

Komjáthy Béla kérdőre vonja a kormányt, micsoda következetesség van abban, hogy az esküdszék a legfontosabb közérdekkel összefüggő kérdé-

sekkel, köztisztviselők becsülete fölött dönthet, csak éppen magánügyének becsülete fölötti ítélkezésre nem alkalmas? **Mócsy** Antal szintén hosszú beszédben fejtegette, hogy sajtó ügyekben az egyedüli illetékes bíró csak az esküdtszék lehet, most minden sajtóügy egyuttal becsületbeli ügy is, ha tehát egyéb bűnügyekben ítélhet az esküdtszék, ítehet a magánbecsület ügyeiben is. **Justh** Gyula bizonyította, hogy a javaslat célja csakugyan a sajtószabadság megszorítása s ezt a kormányt, mely a szólás és személyes szabadságot elkobozza, a szabadelvűség czíme nem illeti meg, csak *bitorolja a szabadelvű nevet*. Így tévesztik össze a közéletben a valódi szabadelvűséget a kormány szabadelvűségével.

A 16. §-t a magyar törvényhozás szégyenfoltjának tekinti. Utána **Szentiványi** Árpád s **Endrey** Gyula rövid, de velős beszédben jelentették ki, hogy az ellenzéknek kötelessége a 16. §-t megbuktatni.

Bizony, ha aczélsínekkel támogatnák azt a szerencsétlen §-t, akkor is össze kell törnie a reá zudított érvek sulya alatt. Pedig hát csak egy jóra tehetetlen kormány gyenge karjai támogatják. S mégis aligha törik össze, ha csak nem pusztul vele együtt az is, a ki kitalálta.

Külföld.

Londoni ünnepnapok. Viktória angol királynő trónraléptének 60-ik évfordulóját nagy fényvel ünnepli a nagy angol birodalom. Az ünnepély központja persze London, hol kedden délelőtt kezdődött a Szent-Pál kápolnában tartott istentisztelettel. Azután hat angol mértföldnyi ünnepi uton vonult keresztül nagyon fényes kíséretével a jubilans királynő nyolcz lovas hintáján. Az egész uton a lakosság leirhatlan lelkesedéssel fogadta. A Szent-Pál templom előtt a szabadban is istentisztelet volt, honnan a királynő 330 millió alattvalójának távirati üdvözlötet küldött. A tömeg tombolt a lelkesedéstől s a királynő nem fojthatta el könnyeit. Európai államok uralkodói és kormányai kivétel nélkül mind képviselve voltak az ünnepen. Ő Felségét a királyt Ferencz Ferdinad képviselte.

I. Vilmos császár szobra. Kölnben e hó 19-én nagy ünnepséggel leplezték le az I. Vilmos volt német császár emlékezetére emelt legújabb szobrot. Az ünnepélyen résztvett a császári pár s Frigyes császárné is. A kölni főpolgármester mondta az ünnepi beszédet és kérte a császárt, hogy adja meg a parancsot a szobor leleplezésére. Az ágyuk megdördültek és a császár intésére lehullott a lepel. A zenekar a nemzeti himnuszt játszotta, a melyet az ünneplő közönség is elénekelt. A császár megtekintvén a szobrot, köszönetét fejezte ki a nagyatyjának emelt szoborért s kijelentette, hogy nagyatyja nyomdokain akar ő is haladni, a béke biztosítására és fenntartására.

Békealkudozások. A békealkudozások Török- és Görögország között még mindeddig nem vezettek eredményre. Mint tudjuk, Görögország érdekeit a nagyhatalmak képviselik s ezek folytatják a tárgyalásokat a portával. Ha a nagyhatalmakban meg-

volna az egyetértés, rövidesen létrehozhatták volna a békét, csak hogy ők sem értenek teljesen egyet. **Mig** Oroszország, Németország s a Monarkiánk a béke mielőbbi megkötése mellett vannak, addig Angliának kapzsi terveibe úgy látszik, az illik bele, hogy a mai zavaros állapotok minél tovább huzódjanak. Hozzá hajlik Franciaország is. Mindenesetre nagy kudarcz már az is a nagyhatalmakra nézve, hogy egy havi egyezkedés után nem tudtak szögre jutni. Jele az annak, hogy féltékenyek egymás iránt, mert a Balkán félszigethez mindegyiket köti egy-más apró érdek, a melyeket bajos dolog kiegyengetni. Pedig ez a bizonytalan állapot a két hadilábon álló államnak irgalmatlan pénzébe kerül.

MI UJSÁG?

Előfizetési felhívás.

Julius hó 1-ével új előfizetést nyitunk a **Független Ujság**-ra.

Az előfizetési ár marad a régi.

Azon tisztelt előfizetőinknek, kiknek előfizetése június hó végével lejár, e napokban külön levélben fogjuk megküldeni az előfizetés megújítására szolgáló postautalványokat, melyekkel **kérjük az előfizetéseket mielőbb megújítani**, nehogy a lap szétküldése fennakadjon.

Legyen szabad t. előfizetőinket egyuttal arra is kérnünk, hogy **előfizetésüket lehetőleg fél-évre ujítsák meg.**

Immár három év óta szolgálja a **Független Ujság** a magyar nép érdekeit s büszkeséggel mondhatjuk, hogy *feladatunknak mindenkor becsülettel igyekeztünk megfelelni* s lapunkat oly tartalommal és kiállításban jelentetjük meg, a melylyel egyetlen ilyen magyar lap sem versenyezhet. *A szerkesztőség nem kimél semmi anyagi áldozatot, hogy olvasóinak igényeit kielégethesse s ezért méltán fordulhatunk t. előfizetőinkhez azon kérelemmel, hogy bennünket pártfogásukkal támogassanak s minél tömegesebben rendeljék meg a Független Ujság-ot.* Ezért tisztelettel kérjük, *hogy lapunkra ne csak eddigi olvasóink fizessenek elő, hanem sziveskedjenek lapunkat terjeszteni s vegyék rá ismerőseiket, hogy ők is előfizessenek a magyar nép kedvelt lapjára s igaz barátjára, a Független Ujság-ra.*

Tisztelettel

A „Független Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

A király szemléje. Ő Felsége a király 22-én a semmerlingi gyakorlótéren a 14. hadtest tüzérezred, a 4. és 42. hadosztály tüzérezrednek és a 2. hadtest-tüzérezred lovasütege fölött szemlét tartott és az összegyűlt tiszteknek a csapatok működése fölött teljes megelégedését fejezte ki.

Szilágyi Sándor ünneplése. A magyar történelmi társulat a minap szép ünnepet rendezett elnökének Szilágyi Sándor történettudósának és buvárnak tiszteletére, ki ez évben tölti be születésének 70-ik évfordulóját. A díszülésen, melyen gróf Teleki Géza elnökölt, Károlyi Árpád mondott igen szép ünnepi beszédet, a melynek végével Szilágyi legrégebb tanítványai Károlyi, Thallóczy Lajos és Fejérpataky László átnyújtották az ez alkalomra készült arany-, ezüst- és bronz-érmét és az üdvözlő átiratot. Az érmeiket Schart Antal, a világhírű művész mintázta s a körmőczbányai pénzverőben verték ki.

Mádi Kovács György gyógyulása. Mádi Kovács György nyug. tábornoszernagy súlyos bajából már teljesen felgyógyult, s a nyarat a Salezburg melletti Aigenben fogja tölteni, a honnan ha hazatér, nem lehetetlen, hogy ismét tényleges szolgálatba lép.

Százéves magyar tudós. A magyar tudósok legöregebbje tudvalevőleg *Brassai Sámuel*, ki Kolozsvárt lakik. Junius 15-én mult száz esztendő és ebből az alkalomból üdvözlötüket és jó egészséget kívántak neki Ő felsége a király, József főherceg, Wlassics közoktatásügyi miniszter és összes tudományos intézeteink. A jó kívánatokhoz mi is őszinte szívvel járulunk hozzá.

A rozsnyói püspök beiktatása. Ivánkovics Jánost, az új rozsnyói püspököt a mult vasárnap iktatták be nagy ünnepélyességgel az ottani székesegyházban. A szertartáson a kormány részéről Zsilinszky Mihály államtitkár volt jelen; azonkívül ott voltak: Gömör-, Abauj-, Torna-, Nograd- és Hontmegye küldöttei. A püspök, teljesen díszben, szép, szürke négyesfogaton hajtattott a székesegyházig, mely előtt „Isten hozott” felirattal diadalkapu volt fölállítva, a templom előcsarnokában pedig fehér ruhás leánykák képeztek sorfalat és virágokat hintettek utjára. Itt várt reá a káptalan is s vezette be a szentegyházba, a hol rövid imát végezve hálaadó istentisztelet tartott, mely után püspöki székházába tért be a főpásztor. Este fáklyászenét rendeztek tiszteletére.

17 milliós hozomány. Amerikában nem ritka a gazdag hozomány. Ilyen öröm érte Andersen követési titkárt, a ki Perkins kisasszonyt vette nőül a minap. Az öröm titka abban áll, hogy a menyasszonynak 17,000,000 font sterling (180 millió forint) vagyona van. A boldog vőlegény egy szegény családnak a sarjadéka.

A hódmezővásárhelyi méregkeverők porében legujabban az a fordulat állott be, hogy Jáger Mari védője megbetegedvén, lemondott ezen tisztségéről; a törvényszék a lemondását elfogadta; a végtárgyalást a napokban kezdik ezuttal Hódmezővásárhelyt.

Leo pápa nyaralása. A pápa a szentté avatás ünnepélyekor erejét túlhaladó fájdalmakat állott ki, minek következtében az idén, a szokottnál elébb, kénytelen nyári üdülő helyét fölkeresni és a kurát megkezdeni. Majdnem az egész napot a gyönyörű vatikáni kertben, vagy abban a kerti palotában tölti, melyet ő építtetett. Reggel hat órakor kel, fél 7-kor misét mond kápolnájában, aztán esokoládét vagy tejből és tojásból álló reggelijét fogyasztja el. Erre hosszú sétákat tesz a kertben. Eddigi kedvteléséről, a madárfogásról már végtelenségig lemondott, ámbár a kertben csak úgy nyüzsög a sok szép madár. Tíz óra után fogadja az el nem háriható látogatásokat és elintézi a sürgős iratokat. Egy órakor költi el a kertlakban szerény ebédjét, melynek egyszerűsége a szakácsnak méltó panasza ad okot. A pápa egy napi ellátása nem kerül 7 lirába. Étkezésközben, mit egyedül végez, magántitkára által az ujságokat olvastatja fel magának. Utána egy kicsit pihen, aztán ismét komoly munkához lát, melynek végeztével hosszú sétákat tesz a kertben és eközben a nap eseményeit, különösen apró pletykáit beszélgeti el magának. Estefelé visszatér a vatikáni termekbe és környezetével együtt imádkozik. Este 9 órakor elfogyasztja huslevesből, kétszersültből és kevéske borból álló vacsoráját. Ezután még a sürgős munkákat intézi el, beszédeket dolgoz ki, latin költeményeket ír, és csak éjfél tájban tér nyugalomra.

Sikkasztó jegyzők. Az új fehértói jegyzőt és anyakönyvvezetőt Nagy Kálmánt, állásától fölfüggesztették, mert az árvapénztárból több ezer forintot el-sikkasztott. Nagy éveken keresztül elnöke volt a megye jegyző-egyletének. — Kisházán pedig Popescu László kezelte hűtlenül az adópénzeket s e miatt vizsgálatot indítottak ellene. Popescu azonban nem várta meg a vizsgálat eredményét, hanem agyonlőtte magát.

Halálos harc munkások között. Nagy-Folkmáron az odaváló bányászok belekötöttek a kubachi munkásokba s a harc hevében a kubachiak közül kettőt megöltek, többet pedig súlyosan megsebesítettek. A sebesülteket kórházba szállították. Öt folkmári munkást, a verekedés kezdőit, a löcsei fegyházba kísérték.

Elfogott kivándorlási ügynökök. A kassai rendőrség Grünfeld Lajos ungvári és Pollacsek Jakab kassai kivándorlási ügynököket letartóztatta. Az előbbi 22 napi elzárásra és 150 frt pénzbüntetésre, az utóbbit 7 napi elzárásra és 50 frt pénzbüntetésre ítélte. Bár a felvidék összes rendőrhatalmái követnék a kassai példát!

Agyonlőtte az unokatestvérét véletlenül. Verseczen Kirehgaszner József odaváló jómódu földbirtokos 16 éves leánya a minap reggel szobatisztogatás közben levette a falról apja vadászfegyverét és hatéves unokatestvérét tréfálkozva kergette ki a szobából. E közben a fegyver eldőrdült s a kis fiu szíven találva, holtan rogyott össze.

Börtön elől a halálba. Szegeden egy szállodában agyonlőtte magát Leichtmann Ármín gépügynök, a kit előbbi főnöke csalás és hűtlen pénzkezelés miatt jelentett föl a törvényszéknél, a hol most kezdték tárgyalni az ügyet. Leichtmann biztosra vette, hogy elítélik s a börtön elől a halálba menekült.

Villámcsapás. Liptó-Szent-Miklóson és környékén e hó 17-én nagy felhőszakadás volt. A közeli Okolicsno községben Thuránszky Tamás földbirtokos házába a villám beütött, de szerencsére nem gyújtott. Egy eselédet a villám a földre sujtott, egy munkást pedig megsiketített. A gazdasági épületekben tetemes kárt tett.

Öngyilkos önkéntes. Brassóban e hó 17-én egy szállodában főbe lőtte magát Bukovszky Géza 50-ik gyalogezredbeli önkéntes, a ki már a második évet szolgálta és még mindig közlegény volt. Azt nem tudják, hogy mi kergette a halálba.

A megjutalmazott becsületesség. Amsterdamban meghalt egy gazdag különcz, a ki teljesen visszavonultan élt. Egyszer beállott lóvasuti kocsivezetőnek, hogy az emberek becsületességét tanulmányozza. Ekkor jött rá az emberek csalárdságára. Mindenkinek szándékosan többet adott vissza egy pár krajczárral, de senki sem adta neki vissza, csupán egy szegény polgárasszony, kinek nevét és lakását azonnal feljegyezte. Erre az asszonyra most 50.000 frankot hagyott, mint a ki egyedül volt becsületes mindazok közt, a kikkel érintkezett. A többi vagyonát jótékony cselra hagyta.

Végzetes játék. Két emberélet pusztulásáról értesítenek Németujvárról. A Draskovics gróf munkásai a sankóházi malom alatt a Strem patakban fürödtek, miközben Garger István 19 éves legény Unger Johanna 15 éves leányt többször a zugó alá buktatta. Mikor ezt vagy háromszor ismételte, a leány olyan erősen belekapaszkodott a legénybe, hogy mozdulni sem tudott, s vele együtt a víz alá merült. Mire a többi munkás segítségükre érkezett, mindketten a vízbe fultak.

Elfogott gyermekfosztogató. Lang Vilmos eszéki születésű asztalossegéd, a napokban a budapesti Aréna- és Lehel-utca sarkán lévő vendéglő udvarán, Schlesinger Miksa vendéglős játszadózó Katka és Jozefin nevű kis leányainak füléből ki akarta venni a fülbevalókat. A vendéglős azonban észrevette s elesípte a gyermekfosztogatót. A rendőrség a különben is rovott multu embert lecsukta.

Munkások szerencsétlensége. Nagy szerencsétlenség történt június 21-én este Budapesten a Váci-utca és Városház-utca sarkán egy házbontásnál. Négy munkás dolgozott egy állványon, mely a lebontás alatt álló ház egyik falához volt erősítve. Az állványhoz közel eső párkányon foglalatoskodott a pallér: Baumann Károly és még két munkás: Papp Károly és Vámos Lajos. Javában folyt a munka, mikor hirtelen zuhanás hangzott s utána nagy por felhő esapódott föl, mely pár pillanatra fehér ködbe

vonta a kivilágított környéket. Alig hogy a por ritkulni kezdett, látszott, hogy az állvány mellett emelkedő fal beomlott és az állványon dolgozó négy munkást maga alá temette. A pallér és a másik két munkás rögtön társaik kiszabadítására siettek, a mentőkért is telefonoztak. A négy munkást nagy erőfeszítéssel kivonszolták a romok alól. Babiák Imre meghalt. Bugyi István és Bieskei József súlyos sebeket szenvedtek, Mák Mihály sérülései jelentéktelenek. A halottat a törvényszéki intézetbe vitték, a sebesülteket a kórházba szállították. A vizsgálatot megindították.

Meglopott vasuti állomás. Vasárnap éjszaka vakmerő betörést követtek el a budapest-esztergomi vasuti vonálon levő óbudai állomási épületben. Alkulesesal kinyitották az állomásfőnök irodáját s ellopták a falhoz erősített vasszekrényt, a melyben százkilenczvenöt forint készpénz, több fuvarlevél, kulcsok, hivatalos irások voltak. A betörést reggel vették észre s azonnal jelentették a rendőrségnek. A detektívek már ráakadtak a pénzszekrényre. Az állomáshoz közel fekvő gabonamérőkbe volt elrejtve; természetesen üresen.

Terjed a vallástalanság. A könyörtelenül működő adóprés a kis telkes gazdákat maholnap teljesen koldusbotra juttatja az országban. Az óriási földadót nem bírja ki a szegény nép, egyre pusztul, szegényedik s kétségbeesésében, csakhogy az egyházi adótól is szabaduljon, kész már a lelke üdvösségétől, a vallásától is megválni. Nagyon szomorú jele ez az időeknek, hogy a nagy adóval megterhelt nép már vallását kezdi elhagyni, csakhogy megszabaduljon az egyházi adó fizetésétől, természetesen nem tudva, hogy azért 5 évig tartozik minden felekezetenélküli a régi egyházának fizetni. Tolnavármegye Felső-Nyék községéből mult héten beállított 36 ev. ref. család a tamási főszolgabíróhoz, bejelentve, hogy elhagyják vallásukat és felekezetenélküliek akarnak lenni. Szévald Mór főszolgabíró megmagyarázta nekik a törvényt, mire mindegyikkel jegyzőkönyvet vétetett fel és bejegyezte őket a felekezetenélküliek lajstromába. A felső-nyékiek példáját Simonytornyáról is számos család követte, a kik szintén a tamási főszolgabírónak jelentették be, hogy kitérnek ősi hitükből és felekezetenélküliek lesznek. Nem is lesz az ilyen hitehagyottokon az Istennek áldása.

Medvék garázdálkodása. A Garamvidék rengetegekben, Mátyás király egykori kedvenc vadász helyén, a medvék roppant módon garázdálkodnak. A maczkók rejtekeikből előjőve, a magas hegyeken legelésző ökrök és egyéb szarvasmarhák közül sokat szétmarczangolnak. A napokban négy ökröt marczangoltak szét, az ötödiknek pedig mintegy fél métermázsa hust faltak ki a testéből.

Lapunk mai számában közzétett **Sohr Antal** „Szent Antal-kasza” című hirdetését olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mikor arassunk?

A gazda egész évi szorgalmának és fáradozásának jutalmát az aratás hozza meg. Sajnos, hogy ez évben a hihetetlen rossz időjárás következtében jó aratásra nem igen számíthatunk. A sok esőzés részben megdöntötte a gabonákat, részben a rozsdá lepte azt meg úgy, hogy az idén igen sok helyen rosszul fog kiütni az aratás. A gabona főleg a sok eső miatt az idén nagyon egyenlőtlenül fog érni s már ez okból is kétszeres körültekintéssel fog kelleni megválasztani az aratás helyes időpontját. De rendes időjárású évek alkalmával is egyike a legfontosabb dolgoknak tudni azt, hogy mikor van ideje annak, hogy az aratáshoz hozzáfogjunk, mert ha a helyes időpontot megválasztani nem tudjuk, annak a gazda mindig kárát vallja.

Nálunk még mindig igen sokan vannak, különösen a kisebb gazdák között, a kik azt hiszik, hogy a gabonafélék aratásához csakis akkor szabad hozzáfogni, ha azok teljesen megérték. Pedig, ha az aratáshoz csak a teljes érés bekövetkezésekor fogunk hozzá, akkor a termés pár nap alatt, különösen ha forró napok következnek be, annyira túlérik, hogy még oly figyelmes munka mellett is a mag nagy része kipereg, minek folytán a gazda nagy kárt szenvedhet; de kárt szenved a gazda azért is, hogy a nagyon érett gabonának a lisztje sem oly jó, mint annak, a mely idejében vágva, kereszttekben érett utána s a mely esetben a mag sokkal jobb és több lisztet is ad. Ha a gazda a kellő időpontban fog az aratási munkálatokhoz, akkor az az előnye is van, hogy a munkát kellőképpen beosztja, nem kell vele nyakra-főre sietnie s így jobb munkát is végez. De természetes dolog az is, hogy tulkorán sem szabad az aratást megkezdeni, mert ez esetben a szem összezsugorodik, az utóérés alkalmával mennyiségileg kisebb lesz, a szem súlya is könnyebb lesz s emellett a tulkorán érett gabona is rossz minőségű lisztet ad.

Nagyon fontos tudni azt, hogy a gabonánál 4-féle érési fokot különböztetünk meg, és pedig: a *zöld vagy tejes érettséget*, a *sárga érést*, a *teljes érést* és a *túl-érettséget*. Vegyük ezeket sorba. A növények a *zöld vagy tejes érettségben* akkor vannak, a midőn levelei és szár-részei még teljesen zöldek s a magvak egészen tejszerűek. Ebben az érési fokban a mag csirája már annyira ki van fejlődve, hogy esetleg csirázni is képes, de ebben az állapotban a gabonát aratni még nem szabad, mert az ily érési állapotban learatott gabona apadt szemű lesz, miután a szem még nem telhetett meg egészen. A második érési fok a *sárga érés*; ebben a növények akkor vannak, ha azok zöld színe sárgulni kezd, de a szem még puha, viaszszerűleg gyurható. Ha a növények ebben az érési fokban vannak, akkor kell hozzáfogni az aratáshoz; ilyenkor a magvak semmit sem apadnak, a gabona a legszebb színű és legjobb súlyu lesz. A *teljes érésben* a növények magvai az érés folytán teljesen kiszáradnak és kőkeményesgüvé válnak. Igen sok helyütt a vetési czélokra szánt gabonát ebben az érési fokban szokták learatni, mert azt tartják, hogy ilyenkor a legértelmesebb

és vetési czélokra legalkalmasabb volna a mag, különösen a búzánál. A negyedik érési fokban a *túl-érettségben* a magvak az anyanövénytől elválnak és hullani kezdenek. Ezt az érési szakot bevárni semmi körülmények között sem szabad, mert a nagymennyiségű magvak kipergése által igen tetemes károkat szenvedhetünk. Szabály az, hogy minél több gabonánk van, annál kevésbé szabad megkésnünk az aratással.

Az előbb említett érési fokokat bizonyos ismeretű jelek után lehet megítélni az egyes növényeknél. Így nevezetesen a búzát akkor arassuk, ha annak magvát mutató és nagy ujjunk közt már szét nem nyomhatjuk s ha a buza szalmája a kalász alatt néhány czm.-nyire már szép sárga színt kezd magára venni. Vajjon a rozs aratható-e már, azt úgy ítéljük meg, ha egy rozsszemet úgy fogunk két ujjunk közé, hogy azon a csirafolt szabadon marad s ekkor azt összenyomjuk. Ha a szemből a csira előtűnik, akkor az aratást megkezdhetjük, mert ha a rozs még nincs annyira megérve, hogy az aratáshoz hozzáfoghatnánk, akkor a csira, miután az még eléggé ki nem képződött s ennél fogva még a mag többi részétől külön nem vált, a magból elő sem jöhet; míg ellenben, ha a mag túlérett, a csira a mag többi részével már össze lévén forrva, többé attól el nem válik s így a magból szintén ki nem nyomható. Ha a mondott szabályra ügyelünk, az esetben a rozs, még ha annak szalmája zöldes színű is, bátran aratható. Az árpa aratáshoz akkor kell hozzáfogni, a mikor a mag és a szakál egyenlően sárga színű, de a kalászok még lehajolva, lekonyulva nincsenek. A zab aratásának ideje végre akkor következik be, ha annak szalmája a zab zászlaja alatt néhány czm.-nyire már szép sárga színt mutat s az egész vetés messziről nézve sárga színbe játszik. Különösen a zab aratásával nem szabad megkésni, mert annak magva tudvalevőleg nagyon könnyen pereg.

Némely helyen korán, vagyis a teljes érésben szokták a gabonát aratni, úgy vélekedvén, hogy az markokban hagyva, utol érik a nélkül, hogy a mag megapadna. Ez az eljárás igen helytelen, már azon okból is, mert egyáltalán nem ajánlatos a gabonát markokban, köztétlenül fekvé hagyni, ha csak a gabona véletlenül aratás alatt meg nem ázott. Lehetőleg azon kell lenni, hogy a markok azonnal kékébe köttessenek és kereszttekbe összehordassanak, a hol a gabona igen jól utóérhetik és esetleg a bekövetkező esőktől sem szenvedhet sokat. Még azon esetben sem ajánlatos a gabonát markokban hevertetni hagyni, ha az nagyon füves volna. Ebben az esetben is czélszerűbb a markokat rögtön kékébe köttetni, de magától értetődik, hogy ez esetben a kékének lehetőleg kicsinyeknek kell lenniök, nehogy nagy kékéket kötve, azok megfűlledjenek.

A kereszttek összerakásánál ügyelni kell arra, hogy a kékék úgy rakassanak össze, hogy a kalászok egymást lehetőleg fedjék s gondoskodni kell arról is, hogy a felső kékék jól megerősíttessenek, nehogy a szél a keresztteket egy könnyen megbolygathassa. Ha netalán tulságos eső következne be, a mely a keresztteket beáztatná, akkor mihamarább fogjunk hozzá a kékék megszáritásához, ügyelve, hogy azokat óvatosan, nem dobálva állítsuk fel, mert gondatlanul bántva a kékékkel, sok mag pereg ki.

Oly földön, a hol a gabona nem egyformán, hanem ligetesen érik, a gabona a szerint aratandó, a mint foltonként annak nagyobb része sárga érett-

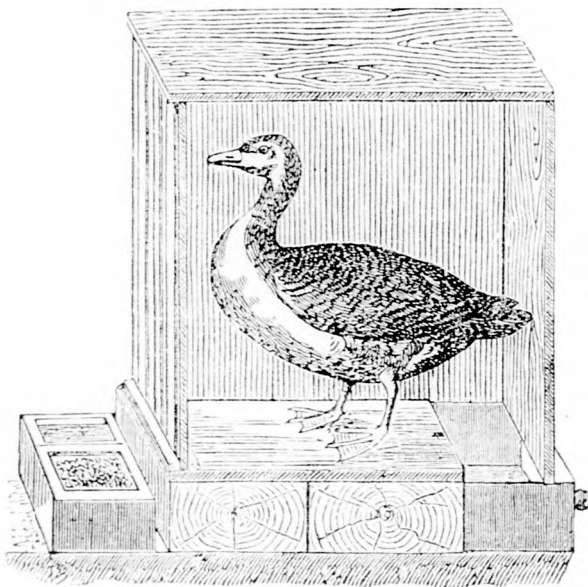
ségben van. Szabályképen mondható, hogy száraz időjárás mellett inkább valamivel korábban kezdjük meg az aratást, mintsem késlelkedve, míg ellenben, ha az időjárás kedvezőtlen, akkor inkább álljon a termés lábán, mert így kevesebb kár esik benne, mintha az levágva, a földön fekve áznék.

Az előbbieken elmondott dolgokat minden gazda ismeri ugyan, de miután sokan ragaszkodnak még a régi, igen sok esetben rossz szokásokhoz, jó lesz a fentebb közölt tanácsokat megszívelni.

A ludtenyésztés jövedelmezősége.

Egyike a leghasznosabb gazdasági mellékfoglalkozásoknak a ludtenyésztés; adott viszonyok között a baromfitenyésztésnél sokkal jövedelmezőbb, főleg akkor, ha a tenyésztő a tenyésztés módjával egészen tisztában van s ha túl van már a kezdet nehézségein.

A ludtenyésztés sikere és jövedelmezősége azonban nemesak attól függ, hogy érti-e a gazdasszony a dolgát, de főleg attól is, vajjon megvannak-e a

Czélyszerű ludhizlaló ketrecz.

szükséges természeti kellékek, az elegendő legelő, a közeli víz, a tarlólegeltetés stb. Ha ezek megvannak, akkor lehet a ludtenyésztéssel foglalkozni s szép haszon lesz a fáradság jutalma.

A ludtenyésztés ugyyszólván két részre osztható, úgy mint a természetes időszakokra és a mesterségesre. A természetes ludtenyésztés abból áll, hogy a kis libák akkor, midőn már az időjárás eléggé előrehaladt, a legelő füve zöldülni kezd, legelőre tereltetnek, a hol ősz beálltaig, október végéig hagyandók. Itt fejlődik az Isten szabad ege alatt a gyepen a lud egészségessé, erőteljessé. Ezen idő alatt némely vidéken egyszer-kétszer meg is kopasztják, a mely eljárás azonban nem ajánlható, mert a nyert toll sokkal kevesebb értéket képvisel, mint a mennyire a lud fejlődésében, a tollképződés ideje alatt visszamarad; tehát ne kopasztjuk a ludakat, hanem hagyjuk őket tollazatukban, nagygyá, erőssé, egészségessé fejlődni. A legelészésen kívül szükséges azonban, különösen a libakor első időszakában, némi szemes takarmánnyal is tartani a libákat. Legjobb takarmánynak bizonyult e ezéla az áztatott árpa.

Ősszel, ha a kifejlődött libákat betereljük, vé-

get ért a természetes tenyésztés s vagy eladjuk a libák egy részét, vagy pedig, ha elegendő hely és takarmány áll rendelkezésünkre, de ezenkívül biztos piacunk is van, hozzáfoghathunk a tenyésztés mesterséges részéhez, a hizlaláshoz. A hizlalásnak is kétféle módja van. Az egyik a természetes hizlalás, a midőn a ludakat szűk helyen tartva, annyi tengerivel látjuk el, hogy azok 3—4 hét alatt szépen meghiznak. A tengerin kívül igen jó hizlalótakarmány a zab, árpa, főtt borsó és a tengeridara, a mely eledel a tiszta tengerietetés közben, étvágygerjesztőknek igen előnyösen adagolhatók.

Ily módon hizlalt ludak, minthogy a tápláló és dus adagokban nyújtott takarmány mellett semmi mozgást sem végeznek, igen gyorsan és jóformán minden nagyobb fáradság nélkül meghiznak, sokszor olyannyira, hogy alig tudnak mozogni.

A mesterséges hizlalás sokkal több időbe és fáradságba kerül és sokszor még sem hozza meg azon eredményt, melyet a természetes hizlalásnál kevesebb fáradság és idő mellett elérhetünk.

A mesterséges hizlalás oly módon történik, hogy a ludakat szűk helyre, ládába zárjuk s melegség helyén, pl. istállóban tartjuk. Az istálló tulmeleg ne legyen, mert ez könnyen ártalmára lehet a hizó ludaknak. A ládában egy-egy lud külön legyen elhelyezve, s oly szűk helyen, hogy megfordulni se tudjon; a ládát vagy ketreczet úgy kell készíteni, hogy a láda feneké a lud hátulso része alatt nyílt legyen, melyen át a lud a ládából kifelé üríthet, elől pedig rácsoszattal kell ellátni a ládát, a hol mindig friss vízzel telt edény álljon. Egy e mesterséges hizlaláshoz való, rácsból készült ketreczet mellékelt képünkön mutatunk be.

Igen természetes dolog, hogy a hizásban levő ludakat ijesztgetni, közelükben lármázni nem tanácsos, mert az ijedség mindig káros hatással van rájuk. A hizó ludak helyét biztosítani kell a patkányok vagy más nem kedves vendégektől, mert ezek nagy kárt tehetnek a ludakban. A hizlalást különféleképpen és különféle takarmánnyal szokták eszközölni, legmegfelelőbb azonban a szemes tengerivel való tömés.

A hizlalás 28 napnál tovább sohase tartson; a jól hizó lud ezen idő alatt annyira meghizik, hogy nem egyszer 8—9 kg.-mot is nyom s ezen időben már annyira megszűkül a légesőve, hogy alig tud lélegzeni. A hizlalt ludakat igen jól lehet értékesíteni levágott állapotban a fővárosi vásáresarnokokban. Darabja a súly szerint 4—4.50 frittal értékesíthető.

A tehének elvetélése. Az elvetelés a tehének között mint ragályos baj is felléphet, azért tanácsos azon állatokat, melyek elvetéltek, a többiektől egy időre elkülöníteni. A vemhes tehéneket azonban ha csak módját ejthetjük, okvetlen állítsuk külön istállóba. Az elvetelés után a tehének nemi szerveibe 2 százalékos karbololdatot fecskendezzünk be. Azt a helyet, a hol az elvetelés történt, alaposan fertőtleníteni kell. Olyan istállóból, melyben a baj már többször fellépett, az állatokat rövid időre, legalább is hat órára hajtjuk ki s kellő vigyázattal égessünk benne ként, hogy az egész istálló kengőzzel megteljen. A tehéneket természetesen csak alapos szellőztetés után szabad ismét az istállóba hajtani. A legujabb időben az állatorvosok próbaképen a vemhes tehének bőre alá két hetenként 2 százalékos karbolsavoldatot fecskendeznek az elvetelés ellen, s ezt már több esetben jó sikerrel alkalmazták.

Hatvan évig a trónon.

Maguk az angolok gyémánt-jubileum nevet adtak annak a világra szóló nagy ünnepségnek, mely ezen a héten zajlott le a ködös Angliában. Ez a szép név meg is illeti ezt a nagy ünnepet, melyhez foghatót alig bír fölmutatni a jelen század történelme. A héten mult ugyanis hatvanadik évfordulója annak, hogy *Viktória* angol királynő a trónra lépett.

Oly óriási birodalom kormányzógyeplőit, mint az angol birodalomé, kézben tartani, nem kis feladat, még egy erős férfiú izmait, munkaképességét is próbára teszi, hát még egy puha, fehér asszonykéznek minő gondot adhat? Önkéntelen ez a gondolat ötlük az eszünkbe most, mikor hírért vesszük annak az ünnepnek, melyet királynője uralkodásának hatvanadik évfordulója alkalmából rendez a nagy és hatalmas angol nemzet, melyet olyan hatalmassá egy vezető asszonykéz tett. Nem a nagy fényesség, pompa és ragyogás, sok milliókat érő kincsek, drága ékszereknek ily ünnep

alkalmával szokásos fitogtatása teszik ezt a jubileumot nagygyá, ékessé és világraszólóvá, hanem egy egyszerű érzelem, mely az emberi szívek legkisebb rejtekét foglalja csak el, és ez a — *szeretet*. Voltaképp hát nem is gyémánt-ünnepély ez, hanem a szeretet ünnepe, megható kifejezése annak a szeretetnek, melyet a magas életkort megért ősz uralkodónő érez népe iránt és a melyet a nemzet minden fia érez uralkodója iránt. Európa minden népe között az

angol a leghidegebb, rideg, számító és üzleti érdekeit soha szemei elől nem tévesztő nép. Ezen a nagy nemzeti ünnepén azonban az angol nemzet lenyűgözötte jellembeli vonásait és lelkesedése, ujjongása határt nem ismerő módon nyilatkozott meg. Azt hiszem, az angol nemzet uralkodója iránt érzett meleg szeretetének és rajongásának ez a legjobb fokmérője!

Viktória

dogság fészkévé tette az angol királyi palotát. Boldog házasságuknak nyolcz gyümölese, négy fiu és négy leánygyermek volt; a másodszületett: Albert Edúard waleszi herceg már maga is nagyapa. A jubiláns agg királynőt tehát nemesak népe rajongása veszi körül, hanem az unokák és dédunokák seregének szeretete is.

Angolország ma oly királynőt dicsőít Viktóriában, ki női és uralkodói erényekben mindenkor tul-

A jubiláns királynő trónra 1837. évi június 20-án jutott, a mikor IV. Vilmos angol király közelebbi örökösök hátrahagyása nélkül elhalálózván, a trónörökös sorrendje szerint utódjául Viktória hercegnő következett. A fiatal hercegnő csak 18 éves volt még ekkor, de fiatal kora daczára teljesen megérett a kormányzásra. Három eszten-deig hajadon fővel, minden támasz nélkül kormányozta a nagy birodalmat.

1840-ben azután férjhez ment egy deli természetű szép német hercegehez: Albertszász kóburg-góthai herceget választotta férjeül. Ez a frigy 21 évig tartott s teljes családi boldogság

ragyogta páratlan hatalmu koronája fényét hatvanéves uralkodása alatt. Fenkölt érzésű szívével, higgadt bölcsességével és alkotmányos magatartásával oly tiszteletteljessé tette az angol trónt, a milyen az még sohasem volt. Ez nagy dicsősége Viktoriának és egyuttal magyarázata is annak, hogy 60 évig háborítatlanul ülhetett a trónuson, a mi a legnagyobb ritkaság, melynek párját nem találjuk az utóbbi évszázadok történetében.

*

Nagy hivatásával járó kötelezettségeit mindig pontosan teljesíté; már mint leánykirály is épugy tündökölt a keresetlen szerénységtől, mint a hogy bizalmat keltett maga iránt a kormányzás ügyei iránti tökéletes érzékével. Uralkodása alatt szinte felfogássá vált Angliában, hogy az uralkodó uralkodjék, de ne kormányozzon. Ő mindig szabad kezet engedett ebben miniszteriumának s mert nézete az volt mindig, ne udvari alapokon nyugvó, hanem parlamenti politika üzessék.

A béke és állandó haladás ápolásán kívül Viktória uralkodását az jellemzi leginkább, hogy Angliában e 60 év alatt a legjelesebb államferfiak, tudósok, költők, művészek, közgazdasági, műszaki és kereskedelmi kitünőségek egész raja nőtt fel, kik nemesak hazájukat, de az egész emberiséget sok eszmével, alkotással és találmánynyal gazdagították.

Viktória takarékosága daczára, a jótékonyosság angyalaként sok millió fontot osztott ki országa szegényei, elhagyatottjai között. Érző szíve, gyengéd kedély és nemes lelkéről tesznek bizonyoságot jegyzetei, melyek kisugározzák uralkodása elején tett esküszöru kijelentését „Jó lesznek!”.

Hatvan évi uralkodásában minden tettében ez esküt tartotta szem előtt!

A Batki tanya uj asszonya.

Az alkonyi szellő áthozta a pálosi pusztán az ötömösi aratók vig danáját:

Vagyok olyan legény mint te,
Vágok olyan rendet mint te...

A Batki tanya uj asszonya, a kéthónapos aranyos menyecske, Dóró Julis kikönyökölt a tanyaajtó rácszatára s hallgatta a nótát.

Bele-belevegült abba a pálosi vezérürü kolompjának egyhangu kalimpálása, a pusztai iskolaharang vékony ezüsthanga; elhuzta azt az unatkozó tanító félóra hosszát is, nagyrészt időtöltésből, no meg a hívséges tanyai nép lelki épülésére és Isten dicsőségére.

Az ötömösi aratók vig nótája tulhajazta mind ezt. A mellett, hogy serényen dolgoztak, jókedvükben nótával füszerették izzadságos munkájukat. Jó konvenczióért vágják a rendet, hát könnyen fölkerelkedett a jókedvük is.

Dóró Julis bement a tanyaházba, meleg selyemkendőt hozott ki onnan, nyakára kötötte s kiült az öreg eperfa alá s onnan hallgatta tovább az Ötömösből erre szálló nótát.

Hej, csak egy kurta esztendővel ezelőtt is mi más volt a világ sorja! Akkor még a Dóró Tamás erdőesősz lánya volt Julis és kötötte kétébe az aranyos kalászt Dicső Pista kaszája után...

Aratás után jött az ősz, hideg, hűvös széllel, esővel, azután a még szigorubb tél, a mikor egy este valaki megzörgette az öreg Dóró erdőesősz gunyhója ablakait. Az öreg Dóró ajtót nyitott. Batki Ferencz uram lépett be azon, sarkig érő irhás ruhában. A pálosi, ötömösi gazdák legmódosabbja.

Lánynézőbe jött... Van neki anyyija, hogy nem szorult arra, hogy hozzon az asszony is valamit a házhoz, neki nem kell semmi, csak Julis... Julis az ő bogárfekete, apró villogó szemével, karcsu, hajlékony termetével, formás két kezével, melyeket nem szabad munkával még durvábbá tenni: van a Batki tanyán annyi dolgos eseléd, hogy tucatszámra kell nekik hetenkint sütni a rozskenyeret... Csak paranesolnia kell majd!... aztán meg egy kicsit kedvébe járnai az embernek.

Megszólalt aztán a vén Doró az ő köhécselő, rekedt hangján:

— Hát szólj egy biztató szót, lányom! Nagy tisztesség érte szegény hajlékunkat. Elmégy ugy-e? Hogyne mennél Batki gazduramhoz feleségül?

Julisnak kipirosodott az arca, könnyben égtek szemei, a szíve összeszorult, sokat, nagyon sokat akart mondani ennek a gazdag embernek, a ki, ha minden gazdagságát ide rakná a lába elé, ebben a szegény viskóban, még akkor se tudna érte igaz portékát, tiszta szívet adni, igaz, örökké tartó szerelmet, hűséget fogadni. Ezt az igazi kinesnél, drágaságnál többet érőt másnak ígérte el, Dicső Pistának tavaly aratáskor.

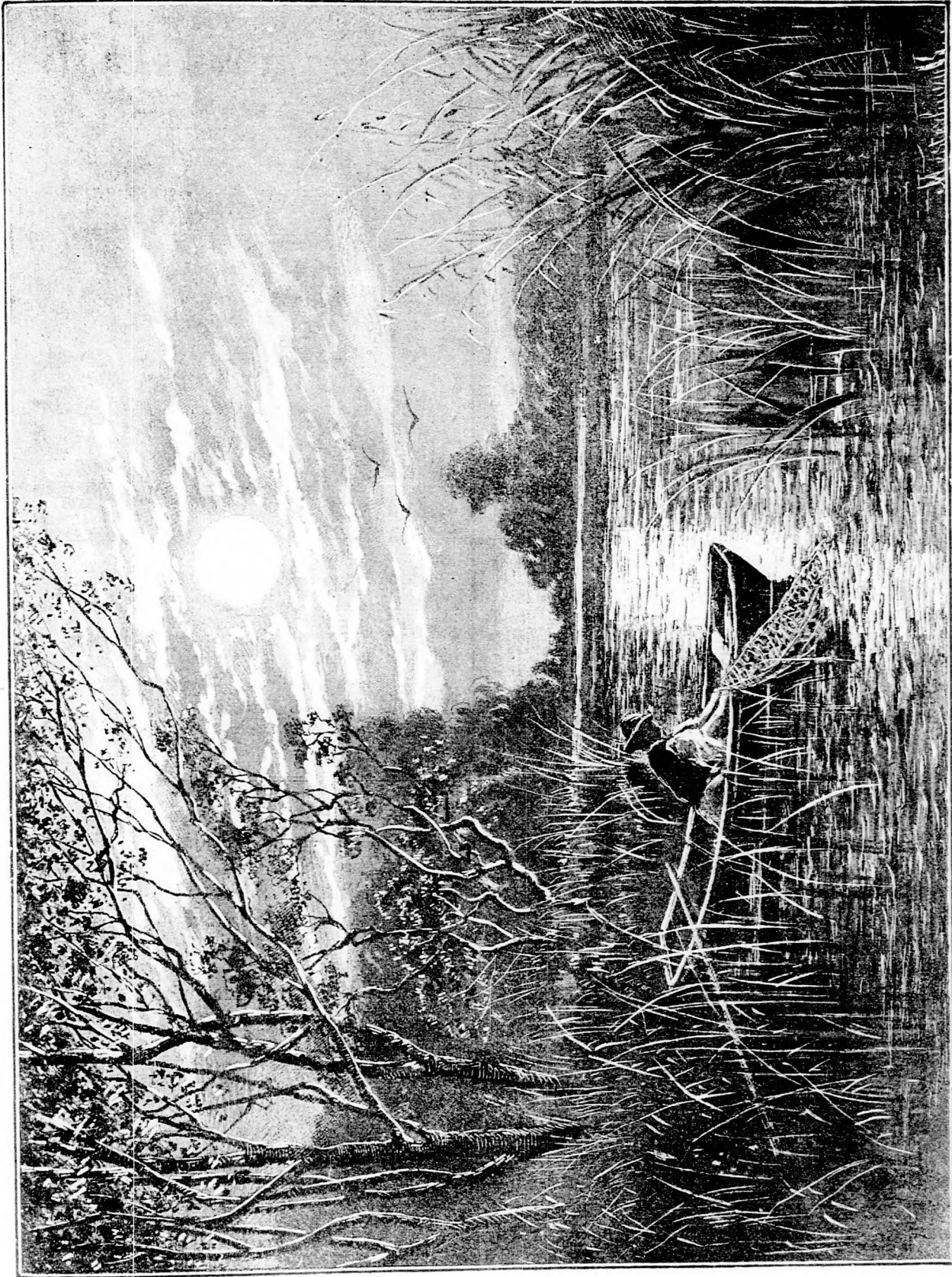
De nem birt szólni semmit, csak zokogott, hosszan, keservesen.

— Lánytempó a rivás, gazduram! — szolt közbe az öreg Dóró esősz. Az én lányom jó lány, dolgos, engedelmes asszony válik majd belőle.

... Aztán gyorsan ment minden nagyon. Kurta négy hét alatt Dóró Julis lett a pálosi, ötömösi határok legszebb, legmódosabb menyecskéje, a Batki tanya uj asszonya, irigyelt, becézett, dús gazdag asszony.

— De boldogtalan! — tette hozzá e gondolatához hangosan Julis és nem hallgatott a feles asszony hívó szavára, hogy ne várja Batki uramat haza, bizonyosan, hogy bent marad éjjelre a városban, mert nem tudta elintézni a dolgát.

Öreg este volt már, Julis még mindig ott állt az eperfa alatt; a Batki tanyában ember, állat elpihent, Ötömösből nem hallott már át az aratók vig nótája, abba hagyták a munkát.

Éjjeli halászat.

A hogy így ült Julis gondolataival tépelődve, a a kis-semlyék felől hangzott Dicső Pista szomorú nótája:

Kis gunyhóban találtam én
Igaz boldogságot,
De elrabolták belőle
A legszebb virágot...

Julis felkelt s öntudatlanul követte a hangot. Kint a semlyékszelben állt Pista, várta a feléje támo­lygó Julist.

Nem akarok szemrehányást tenni Julis, köszö­nöm, hogy kijöttél, ne félj, az urad nem lep meg bennünket, jobban érzi magát odabent a városban ölelő karok, kifestett arzu fehér nép között... Egy kérdésem van csak, melyre várom, követelem a feleletet: boldog vagy-e?

Julis előtt világos lett minden, az ura minden héten kétszer jár be a városba. Ügyeit végzi. Bennt van néha két napig is egyfolytában; ha hazajön mogorva, boszus...

Pista megfogta kezét az asszonynak, érezte, hogy remeg annak minden tagja; körülölelte karesu derekát, izmos karjaiba zárta a Bátki tanya irigyelt. beezézt uj asszonyát.

Boldogtalan vagyok, de mégis szeretlek Pista nagyon... Vigy innen el, vigy akárhova; nem kell a gazdagság, jólét, selyemviganó, arany fülbevaló.

Másnap virradóra Dóró Julis, a Batki tanya irigyelt szép asszonya leeresztett hajjal kötözte kérébe az arany-sárga kalászt Ötömösben a Dicső Pista kaszája után.

Mit szól majd ehhez Batki uram, ha haza ér a városból?...

Hegedüs András.

Képünkhöz.

Éjjeli halászat. Sok ember azt tartja, hogy unalmas, piszmogó munka a halászé. Pedig a halászatnak is épugy megvannak a gyönyörei, mint más egyéb foglalkozásnak. A halász ép oly otthonosan találja magát a beláthatlan vizeken uszó bárkájában, mint akár az asztalos az ő műhelyében a gyalupadja mellett. Vigan evez be a nádasba még alkonyat előtt keskeny csónakján, kiveti a hálót, hozzá peezkeli a csónakpadhoz, pipára gyujt és türelemmel várja a holdas éjszakát, meg a — hálóba gabajodó pontyokat, esukákat. Akközben bevilágítja az elsötétült tájat e teli hold, melynek vakító fehér sugarai derüs világos színt kölcsönöznek a susogó nádasnak. Az igazi halász nem unja el magát egyedül sem, az északának évadján elüldögél a csónakban, csak gondolatai kalandoznak el ide s tova, elmúlt napok eseményeit elevenítgetik fel, vagy a szunyókáló halászt elvezetik a vizparti kigunyhó felé, — persze egy ölelni való barna kislány karjai közé. De hopp! — mintha mozogna a háló, — halászsunk

kitörli szeméből az álmat, felhuzza a dus zsákmány­nyal megrakodott hálót. Ilyen szép jelenetet, a nádasban holdvilágnál foglalatoskodó halászt ábrázol mai képünk.

A d o m á k.

Ez is mentség.

Mákra éhezett a cigánygyerek, kiment a mezőre s ott jól bemákozott, de rajta vesztett, mert egyszerre csak ott termett a csősz és nyakon esipte a mákfaló mákvirágot.

— Szedte-vette cigányja, hogy mered a mákot lopni? — menydörgött a csősz.

— Akár keressen ki, há loptám! — szólt a meg­rémült purdó.

— Ej, kikeresselek te füles? Hisz csak egy ümögben vagy, az is rongyos. Nyisd fel a szádát! A cigány feltátja száját.

— Nézze meg az ember, hisz a fogaid tele vannak mákkal!

— Azs ám, de még távárúl! — vágta ki magát a purdó.

Elhibázott vigasz.

— Oh, barátom, — szól a lelkész a tizenötévi fegyházra ítelt rabhoz, — meg kell gondolnia, hogy az élet rövid. Ma itt vagyunk és holnap már távoznunk kell...

A fegyencz sóhajt:

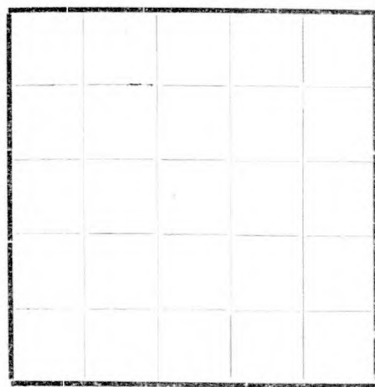
— A tisztelendő urnak lehet, de engem bizony nem eresztenek.

Kis lutri huzása.

	Június 19.				
Budapest	34	46	67	72	1
Trieszt	63	19	13	31	76
	Június 23.				
Prága	74	90	73	23	8
Nagy-Szeben	90	14	12	38	11

Koczká-számrejtvény.

Ember Zoltán-tól.

1 2 3 4 5

Ezen számok úgy helyezendők el, hogy balról jobbra, jobbról balra, valamint felülről lefelé és fordítva, valamint az alsó jobb saroktól a felső bal sarokig és az alsó bal saroktól a felső jobb sarokig olvasva, 15-öt adjanak. Megjegyzendő, hogy minden sorba minden számból csak egynek szabad jutni.

Lapunk mult számában közölt számrejtvény megfejtése:

- 1. 8. 4. 15. Ezer.
- 12. 9. 12. 7. 10. Pipák.
- 2. 5. 11. 3. Spét.
- 6. 14. 8. Ház.
- 13. 7. 5. Tár.
- 1—15. Esterházy-képtár.

Helyesen fejtették meg: Szádeczky Lászlóné, Nikodem Vilma, Nagy Ida, Gombkötő N. János, Bógh István, Récsy Imre, Halm Keresztély, Oroló Imre, Vendel Gáspár.

LEVELES-SZEKRÉNY.

D. J. Hosszúhetény. A tehének elveteléséről egy rövid közleményt talál lapunk mai számának Gazdasági dolgok rovatában. Valószínű, hogy üszöje ragadós elvetelésben szenved s miután ez veszélyes baj, nagyon ajánljuk, nézesse meg állatorvossal, az majd a bajt alaposan kigyógyítja. — **4563. sz. előfizető.** Többször irtunk már arról, mennyire hátrányos a bort sokáig a seprőn állani hagyni, mert ez esetben a bor kellemetlen ízt vesz fel, de egyébként is jobban hajlik a megromlásra, mint különben. Borát derítse lehetőleg gyakran, úgy, hogy lehetőleg sok levegő érintkezze a borral; ez valamennyire segít a bajon. — **Szűcs Gábor** urnak. A méhészeti kátét megrendelheti 1 frtért a Magyar méhészek egyesületénél, Budapest, Köztelek. Méheik még unos-untig beszerezhetik télirevalójukat az őszig, ha csak, a mi nem valószínű, állandóan nem lesz ily esős időnk, mint mostanában. — **Nepteli József** urnak. A sömör ellen jó szer a 10%-os carbololaj, melylyel kenje be a sömör lepte helyeket. Használhat szürke higanyzsirt is e baj ellen, de ügyelnie kell, hogy a szomszéd állat ne nyalhassa le a higanyzsirt a bekent állatról, miután a szer mérges. — **Goldsing István** urnak. Diópálkát a következő módon készíthet: 35—40 zöld diót július hó elején leszedve, vagdaljon fel apró darabokra, azután üvegbe téve, öntsön rá két liter finom szeszt, az üveget azután jól lekötve állítsa oly helyre, ahol a nap nem éri; így hagyja állani az üveget 4 hétig s rázza azt fel naponta néhányszor. Négy hét elteltével a likőrt öntse egy tálba, a diót szedje ki belőle s azután a likőrt visszaöntve az üvegbe, adjon hozzá 17 gramm a fahéjat, ugyanannyi szegfűszeget és egy narancsnak a héját. Erre az üveget kösse be újból s hagyja 8 napig

állani, ezután forraljon fel egy liter vízben 70 deka ezukrot, öntse a likőrhöz s ha a folyadék kihűl, szűrje át. — **Bicskey Kálmán** urnak. A káposztát a hangyák ellen a következő módon védheti meg: keverjen 10 kg. meleg vízbe 3 kg. fekete szappant és 1½ kg. pirethrum-port (kapható a gyógyszerárban), s ezzel a szerrel permetezze be káposztáját. A lutrira vonatkozó kérdésére már a mult számban válaszoltunk. — **J. J. B.** A petroleum-motorok teljesen alkalmasak a cséplésre s teljesen tűzbiztosak. A magyar mezőgazdák szövetségete útján (melynek címét hirdetésünkben megtalálja) rendelheti meg. A benzínmotorok nagyon veszélyesek s ezért a petroleummotort ajánljuk. A falu belterületén gőzcséplővel csépleni tilos; ez tűzrendészeti okokból van megtiltva s nem a biztosító társaságok érdekében. Hogy mily távolságban a falutól van a gőzcséplés megengedve, azt a község-házánál szívesen megmondják. — **7638. sz. előfizető.** 1. A sertésveszes sertések gyógyítására biztosan ható szerünk még nincs. Tessék az állatokat állatorvossal megnézetni s az ő tanácsa szerint gyógyítani. 2. A szóban forgó hagymát használhatja jövőre is elültetésre, csak arra ügyeljen, hogy télen át meg ne fagyjon a hagyma, mert akkor hasznavehetetlenné válik. 3. A kérdezett arckép nálunk nem kapható. 4. Irtunk a vásárcsarnok ellátó szövetségnek, hogy a kért utmutatót és az alapszabályokat önnök megküldje. Utolsó kérdését illetőleg értesítjük, hogy mi a lehetőség szerint eleget teszünk óhajának s esodájuk, hogy még többet kíván, mint a mit nyújtunk. **Özv. Rosztoczký Edéné** urnónek. A sorsjegyeket illető kérdésért kérnénk egy kis türelmet, mert az utánnézés több időt vesz igénybe. Második kérdésére jövő számunkban hosszabb cikkben válaszolunk, a melyben részletesen fogjuk felsorolni azon eljárásokat, melyekkel a kellemetlen legyek és szunyogoktól istállóinkat megszabadíthatjuk. — **Seres Károly** urnak. Az ebadó nem állami, hanem vagy törvényhatósági vagy községi adó és mivel az ebadó ügyet a községek és a törvényhatóságok, (megyék s néhány város) önállóan intézik, természetesen, hogy az helyenként más- és más alapokon kezelik. Az ebadóból befolyt összegek hová fordítása is attól függ, hogy mit határoz az illető községi vagy törvényhatósági szabályrendelet. — **Sz. L.** urnónek. Sály. Köszönjük a rejtvényt, de azt hisszük, hiba eszszott bele, hogy u. i. az Észak-sark utazójának neve alatt Ibsent adja fel. Talán Nansen tetszik gondolni? — **Kovács András** urnak. Tisza-Sülyhöz a legközelebbi vasuti állomás mintegy 17 kilométernyire Jászakisér. Jászakisértől Budapest 108 kilométerre van. — **Nyireő Árpád** urnak. Az Ós-Budavárában kisorsolt négyes fogatot *Matasovich* Gyula építész nyerte meg a 2299 számú tombolajegygyel. — **ifj. M. J.** urnak. Verseiben ötlet is, formai érzék is van. Kettőnek némi módosítással sorát fogjuk ejteni. — **A. K.** urnak. Kigyóház. Nem tudjuk, hogy milyen biztosítási szerződése van s milyen társasággal. Ezek ismerése nélkül általánosságban semmiféle jogász meg nem felelhet a feltett kérdésre, sok hasonló ügy ma is komplikált perek tárgyát képezi. Tessék az ügyet vagy részletesen ismertetni, vagy még helyesebben ügyvédhez fordulni; megnyugtató választ csak így nyerhet. — **Gy. P.** Jász-Ladány. **R. E.** Tokaj, **P. F.** Verpelét, **J. J.** Romania-Tirgoviste, **R. M.** Gige, **T. I.** Nyiregyháza, **D. J.** Hosszúhetény. Sorsjegyeiket nem huzzák ki. — **Borsos.** Az illető július hó 1-én vidékre utazik. Különben üdvözlését küldi és sajnálná, ha a fürdőzésnek rossz következményei volnának.

Budapesti piaci árak.

Budapest, június hó 26-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavidéki* 8.45 frttől 8.90 frtig, *pestvidéki* 8.40 frttől 8.85 frtig, *fehértmegyei* 8.40 frttől 8.85 frtig, *bácskai* 8.50 frttől 8.95 frtig, *bánsági* 8.20 frttől 8.85 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.40 frttől 6.50 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.50 forinttól 4.75 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.00 frttől 5.80 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttől 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.65 frttől 6.15 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.90 frttól 3.95 frtig.									
Liszt ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.50	13.10	12.70	12.10	11.80	11.50	11.00	9.30	7.10
Buzakorpa, finom 3.35—3.40, durva 3.35—4.20 frtzsákkal együtt									
Egyéb magvak: vörös löhere 44—48 frt; lucerna 48—55 frt; mák 14—16 frt; bab fehér nagyszemű 5—14 frt, apró 7—10 frt, tarka 8—13 frt, lenese 7—12 frt, borsó héjas 10—12 frt, köles 4.10—4.50 frt, kenyeremag 6.75—7.25 frt, repce 10.70—10.80 frt. mm.-ként.									
Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos ökört 350—395 frtig; középminőségűért 250—300 frtig; gyenge minőségűért 200—245 frtig; hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként élő súlyban 27—30 frtig, hizott magyar és tarka ökör középminőségű 24—26 frtig. Fejős tehén, magyarfajta 70—120 forintig, tarka 90—150 frtig darabonként. Élő borjú 1 kgr. élő súlyért fizetnek minőség szerint 26—38 krt. Vágott borjú 1 kgr. hussúlyért fizetnek 40—52 kr.									

Juhvásár: hizalt ürü páronként 16.00—20.00 frt, feljavított juh 13—15 frt, kiverő juh 8.00—10.00 frt, kecske 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élő súlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 47—52 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 47—52 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 1.30—3.30 forintig kasa 2.00—2.50 frtig, tyúk 1.00—1.20 frtig, csirke 50 kr.-tól 1.10 frtig, kappan 1.60—2.80 frtig, pulyka 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. Réti széna 2.40—2.80 frt, muhar 2.30—2.70 forint, zsupszalma 1.90—2.00 frt, alomszalma 1.40—1.70 frt.

Vegyesek. Tájás 100 drb. 2.20—2.40 frt. Szaloma 45—48 krajczár. Vaj Ia. 70—95 kr., IIa. 60—80 kr. Olvasztott vaj 70—100 kr. Mész sárga esurgatott 32—50 kr. Burgonya sárga 1.50—2.90, rózsza 1.40—2.80, közönséges 70—80 kr., paprika 20—49 frtig, hüvelyes paprika 26 frt métermázsánként.

Bőrök. Ökörbőr száraz 100 kgr.-ként 80—86 frtig, tehénbőr száraz 76—83 frt. Nyers ökörbőr (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—34 frtig, tehénbőr nyers (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—34 frtig.

ORSZAGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vivta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fe a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és szalmás eleséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

☛ Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek. ☛

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökök.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tag-szagattasnál és meghülekéknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi répszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerész Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Tessék figyelni.

A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbet használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyűg, mely nem érdemli meg, hogy kézbe vessétek. Mindenki meg

van erről győződve és mégis vakon hisz a cizra nevekkel felavatott kaszákban és magukat édig magasztaló elárúsítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozáson felül kielégítette

a „Szent Antal” kasza,

mely méltán megérdemli a nép kaszája címet, mint a hogy sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lagy és csodálatraméltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönség kívánságának, mert a „Szent Antal” kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal a kasza hátulja rendszeren lágyul.

Sok gazda a hibás kalapás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent Antal” kaszánál nem jöhet elő, mert az már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szent Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszaköfenéssel 120—150 lépésnyire akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jóállást vállalok és a meg nem felelőt kicserélem.

A „Szent Antal” kasza árai:

70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú.
1 frt.	1.05 kr.	1.10 kr.	1.15 kr.	1.20 kr.	1.25 kr.	1.30 kr.

Kalapáló készülék: öntött acél üllő és kalapács ára: 85 krajczár. 5 darab rendelésénél a postaköltséget a kaszavár fizeti, 10 drb rendelésnél egy kasza ingyen — Megrendelhető **SOHR JÓZSEF** urnál Somogy-Szill.

Képes árjegyzéket ingyen küldök.

☛ Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédélgést és az üzérkedést. És miután a „Szent Antal” jegyű kaszámmal, melynek hire röptében bejárta az egész országot, a szédélgőknek egy kissé a körműkre koppantottam, azt mindenféle fu-fanggal utánozzák és elakarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent Antal” kasza. Ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, szem elárúsítót nem tartok és a valódi „Szent Antal” jegyű kasza csak nálam kapható. ☛

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU és TÁRSA

cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep

BUDAPEST,

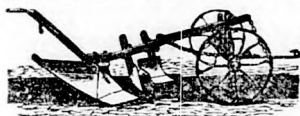
VIII. József-körut 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. Cimbalmok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 frtért pedálos 80 frttól feljebb. Cimbalmunkert 2 évi kezességet vállalunk. Iskolahegedűk 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtért és feljebb. Régi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frtért és feljebb.

Javítások elfogadtnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Használt hangszerek becséreltetnek.

☛ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛ Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

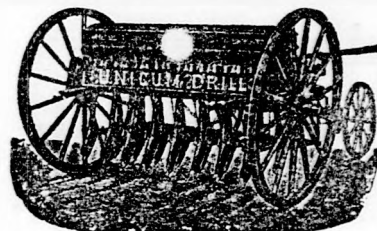
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekeimet, melyek anyag, kivitel s olesó árnál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a **Melichár-féle**

Un'cum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

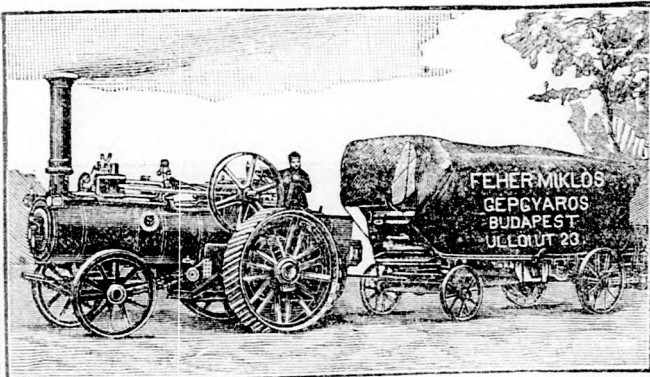
— BUDAPEST, —

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja a

Magy. királyi államvasutak gőzcséplő-készleteit. valamint a legújabb szerkezetű magajárókat és mindennemű gazdasági gépeket, továbbá a közelgő idényre kitűnő aratógépeket, a legjobb „Non plus ultra” peronospora fecskendőket. Kisebb gazdáknak a kisebb fajta járgányos cséplő-készleteket, melyek nálam 20% árengedménnyel kaphatók 1 évi jótállás mellett. Jóság és tartósság tekintetében páratlanok.

Végül teljesen kijavított gőzcséplő-garnitúrákat mindenféle lóerőben (u. m. 4—6 S) a legjutányosabb áron jótállás mellett a legkedvezőbb fizetési feltételekkel 3—4 évi részletfizetésre. Mindenféle gépaikatrészek megrendelése lehető legrovidebb idő alatt szállítatik; cséplési idényre megbízható gépszekről gondoskodva lesz.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros
BUDAPEST, IX. ker., Üllői-út 23. sz.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

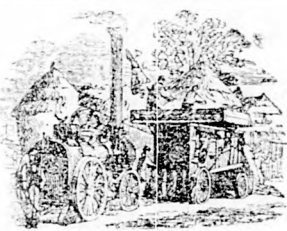
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Saját gyártmányu fuvó, vonó és ütőhangszereiről czimbalmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítatnak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

GRAEPEL HUGO

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapest, V. ker., Külső Váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlogépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmörlo-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Budapesti gyapju - aukciók.

Az idei gyapjuaukcióknak
első sorozata július hó 7., 8. és 9-én
tartatik meg.

Az árverésre szánt **küldemények**, melyek
„Gyapjuárverési Vállalat, Budapest,
Dunaparti Teherpályaudvar” czimén adan-
dók vasútra, a m. kir. államvasutak vona-
lain díjkedvezményben részesülnek oly-
képen, hogy darabáruk után az A) oszt. díjtételei
számíttatnak. Minthogy a szükséges raktárakat
az államvasutak ingyen bocsátják a vállalat
rendelkezésére, raktárbér, beraktározás,
mérlegelése beküldők által sem fizetendő.

Gyapjuárverési Vállalat,
HELLER M. S. Társa
Budapesten, Erzsébet tér 13.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-
typia, fametszet stb. utján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografialag legszebben és legelőszöbben sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték
háromnegyed részéig 20-60 év
kötési időre közpénzben.
Birtokos felmondhat, pénz-
intézet nem mondhat fel.
Csakély kamattal t. ke. is tör-
lesztetik. Lebonnyolítás leg-
rövidebb idő alatt.

— Converter: Alás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő
csak: telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokív másolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden
megyájában, hatóságok és a legtekintélyesebb felek
általánosan elismert és legelőszöbben ajánlottan

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtekintélyesebb és tartósságánál fogva a leg-
olcsóbb és legtekintélyesebb permetezőgép a

VERMOREL-féle „ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első
díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN“ 1 frt 15 kr. kilgrammja, 1 frt 10 mmként.

Aussigi „RÉZGÁLIC“ 30 frt mmként.

„RAFFIAHÁNC“ 42 kr. kilgrammja, 40 frt mm.

A tömeges megrendelések
következtében — késések
elkerülése végett — kér-
jük különösen az

ECLAIR

permetező megrendelése-
ket idejekorán hozzánk
juttatni.

A „HUNGARIA“

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert
kitűnő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelök.)